

การพัฒนาชุดการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เรื่อง ท้องถิ่นบั้งตี้
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

THE DEVELOPMENT OF PACKAGE LEARNING THOUGH BY HISTORICAL METHOD
LOCAL BONGTI PRATHOMSUKSA 5 STUDENTS

จุมพล เอื้องเพชร*

ศิริวรรณ วณิชวัฒนารชัย**

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เรื่อง ท้องถิ่นบั้งตี้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและพัฒนาชุดการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เรื่อง ท้องถิ่นบั้งตี้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และ 2) ประเมินประสิทธิผลของชุดการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เรื่อง ท้องถิ่นบั้งตี้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ดำเนินการทดลองใช้ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) ชุดการเรียนรู้เรื่อง ท้องถิ่นบั้งตี้ 2) แบบทดสอบผลการเรียนรู้เรื่อง ท้องถิ่นบั้งตี้ 3) แบบบันทึกการเห็นคุณค่าในท้องถิ่น 4) แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อชุดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เรื่อง ท้องถิ่นบั้งตี้ 1) ชุดการเรียนรู้ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้ 1) บั้งตี้บ้านไร่ 2) ซาติพันธ์วรรณนา 3) สามศาสนาอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข 4) วัฒนธรรมประเพณี 5) สถานที่สำคัญของชุมชน ผลการวิจัยพบว่า ชุดการเรียนรู้มีค่าประสิทธิภาพ 80.67/82.25 2) ผลการประเมินประสิทธิผล พบว่า 2.1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เรื่อง ท้องถิ่นบั้งตี้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 2.2. การเห็นคุณค่าในท้องถิ่นด้วยการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เรื่อง ท้องถิ่นบั้งตี้ นักเรียนเกิดการเห็นคุณค่าในท้องถิ่นของตนเอง 2.3. ความคิดเห็นของนักเรียนมีต่อชุดการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เรื่อง ท้องถิ่นบั้งตี้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: ชุดการเรียนรู้/การจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์/ท้องถิ่นบั้งตี้

The purposes of this research were 1) to study the fundamental that of supports the development of package learning though by Historical method local Bongti of fifth grade students to meet the efficiency criterion 80/80 2) to evaluate the efficiency of learning package by Learning Management of History for 30 students of the fifth grade who are study in the first semester in academic year 2018.

* นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการนิเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

The research instrument used are 1) The learning package on Learning Management of History with Bongti Local 2) the development of package learning though by Historical method local Bongti tests 3) evaluation form 4) mind evaluation of the development of package learning though by Historical method local Bongti form. 1)The package learning were as follow 1) All around Bongti 2) Our Extraction 3) The three religions 4) Culture and Traditional 5) Places of Bongti. The package learning though by Historical method local Bongti meets the efficiency criterion of 80.67/82.25 2) The result of the assessment and the development of the package learning was 2.1 achievement test score after using package learning was statistically higher than before using at signification 2.2 student had realized the value of local with package learning though by Historical method and 2.3 the opinion about package learning though by Historical method had average of the attitude to learn in high levels.

Keywords: Package learning/Learning management of historical/Method local

บทนำ

ประวัติศาสตร์เป็นวิชาที่ว่าด้วยเหตุการณ์ที่เป็นมาหรือเรื่องราวของประเทศชาติตามที่มีบันทึกไว้เป็นหลักฐาน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542: 665) ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับสิ่งที่มนุษย์ได้กระทำหรือพฤติกรรมของมนุษย์ที่เกิดขึ้นในอดีตทำให้เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบันประวัติศาสตร์ตรงกับภาษาอังกฤษว่า History หมายความว่า การเรียนรู้หรือความรู้ที่ได้จากการหาความจริง (กอตชัลค์ หลุย, 2525: 27) การศึกษาประวัติศาสตร์ช่วยเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาแบบอย่างเหตุการณ์และศาสตร์แขนงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ที่ได้ถูกล้อมรวมกันและมีความหมายต่อการเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตทำให้ผู้ศึกษามีเหตุผล เกิดทักษะคิดวิเคราะห์โดยฝึกรู้จักการตีความหลักฐาน วิพากษ์หลักฐานโดยอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง ทำให้เป็นคนมองเห็นปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน และแก้ไขปัญหาได้อย่างรอบคอบ รู้จักการสรุปผลและเกิดเป็นองค์ความรู้ที่หลากหลาย กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นหนึ่งในแปดกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งผู้เรียนทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้องเรียนรู้ ถือได้ว่าเป็นสาระสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียน มีความเข้าใจการดำรงชีวิตมนุษย์ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคล และการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดเข้าใจถึงการพัฒนา เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรมสามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ และสังคมโลก นอกจากนี้ยังว่าด้วยเรื่องของการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความสัมพันธ์กัน และมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย โดยจัดกำหนดสาระต่าง ๆ ไว้ คือ สาระศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม สาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม สาระเศรษฐศาสตร์ สาระประวัติศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553: 132)

ผลศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนในวิชาประวัติศาสตร์ พบว่ายังมีปัญหาและอุปสรรคอยู่มาก โดยงานวิจัยของ พรกมล จันทร์ีย์ (2544: 4-7) ที่ได้ศึกษาปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ไทย ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ไทยครูสังคมศึกษาใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่ง

วิทยาการในท้องถิ่นน้อย ด้านปัญหาการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ไทย ผลการวิจัยพบว่า การใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการในท้องถิ่นมีปัญหามาก สอดคล้องกับ วินัย พงศ์ศรีเพียร (2543: 3-6) ที่กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคในการเรียนประวัติศาสตร์ว่า วิธีการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ในประเทศไทย มุ่งเน้นเรื่องการถ่ายทอดความรู้ ที่มีอยู่มากกว่าการสร้างองค์ความรู้ ครูรับบทบาทเป็นผู้ถ่ายทอดวิชาให้แก่ศิษย์การวัดผลยังเน้นการวัดผลแบบปรนัย และเน้นการท่องจำเท่านั้น ส่วนสื่อการเรียนการสอนนั้นพบว่ายังขาดตำราและข้อมูลที่อยู่ในแบบเรียนนั้นมีข้อผิดพลาด ไม่เหมาะสมกับระดับวุฒิภาวะของนักเรียน ทำให้เกิดปัญหาที่สำคัญตามมา คือ ผู้เรียนไม่เห็นความสำคัญของการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ วิธีการสอนและวัดผลแบบท่องจำ ไม่ท้าทายหรือกระตุ้นให้คิด ทำให้ผู้เรียนเบื่อหน่ายในการเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553: 92-93)

ดังจะเห็นได้จากปัญหาเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ในปีการศึกษา 2558 พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับที่ยังไม่น่าพึงพอใจ คือ มีคะแนนเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 33.50 เท่านั้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3)

จากปัญหานักเรียนมีผลการเรียนรู้อยู่ในระดับไม่ถึงเกณฑ์ดังที่กล่าวมาแล้วนั้น ทางกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภายในโรงเรียนได้จัดประชุมครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อหาสาเหตุ และวิธีการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นที่ส่งผลให้ผลการเรียนรู้ของนักเรียนอยู่ในระดับไม่ถึงเกณฑ์ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าสาเหตุเนื่องมาจากครูผู้สอนมีภาระงานอื่น ๆ นอกจากการสอนมาก ทำให้มีเวลาเตรียมตัวในการสอนไม่เพียงพอ ครูผู้สอนไม่ปรับเปลี่ยนวิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาที่มีการเปลี่ยนแปลง ยังคงใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย ไม่เน้นกระบวนการสอนที่ใช้ผู้เรียนเป็นสำคัญ ไม่ค่อยใช้เทคนิคการสอนใหม่ ทำให้นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน อีกทั้งครูผู้สอนยังไม่นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ จึงทำให้ขาดการพัฒนาสื่อการสอนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและนอกจากนี้ยังมีข้อจำกัดในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล ระหว่างเด็กเก่ง และเด็กอ่อนอีกด้วย และจากสภาพบริบทของโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนในห้องเป็นจำนวนมาก ก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนไม่ทั่วถึง นอกจากนี้การขาดความกระตือรือร้นและการตื่นตัวในการเรียนรู้ของนักเรียน อันเป็นผลมาจากการขาดสื่อการเรียนรู้นี้เร้าความสนใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนั้น เพื่อให้การเรียนการสอนในสาระวิชาประวัติศาสตร์มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เต็มไปด้วยความ น่ารู้ น่าศึกษา น่าติดตาม และมีความหมายต่อนักเรียนอย่างแท้จริง ครูผู้สอนจะต้องนำวิธีการสอนด้วยเทคนิคการสอนใหม่ ๆ นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้เป็นสื่อการสอนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อใช้ในการเรียนการสอน และกระตุ้นความสนใจของนักเรียนมีความกระตือรือร้น ตื่นตัวในการเรียนรู้ด้วยตนเอง (เฉลิม นิตเขตต์ปรีชา, 2545: 215-216)

ชุดการเรียนรู้ เป็นสื่อการสอนที่สามารถนำมาแก้ปัญหามาผลการเรียนรู้ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในสาระวิชาประวัติศาสตร์ได้เป็นอย่างดี ซึ่งชุดการเรียนรู้เป็นนวัตกรรมทางด้านสื่อ และเทคโนโลยีที่ได้รับความสนใจ เพราะใช้วิธีระบบเป็นหลักสำคัญ สามารถช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้และมีประสิทธิภาพ และผู้สอนเกิดความมั่นใจพร้อมที่จะสอน (บุญเกื้อ ควรหาเวช, 2545: 66) ที่ครูผู้สอนสามารถนำมาใช้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาในสาระวิชาประวัติศาสตร์ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีขึ้น และเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2554: 185) นอกจากนี้ชุดการเรียนรู้เป็นสื่อการสอนที่ประกอบด้วยสื่อการสอนหลายอย่าง ผู้เรียนมี

โอกาสที่จะได้รับประสบการณ์จากสื่อหลาย ๆ ด้าน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนไม่เบื่อ และช่วยลดภาระในการเตรียมการสอน การหาอุปกรณ์การสอนบทเรียนและแบบฝึกหัด ทั้งยังก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอน (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2551: 13)

ชุดการเรียนรู้เป็นสื่อการเรียนการสอนทางการศึกษาที่มีความเหมาะสมกับการเรียนการสอนกลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ทั้งในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา สามารถนำมาใช้ในการ จัดการเรียนการสอน และช่วยแก้ไขปัญหาให้นักเรียนมีผลการเรียนรู้ในสาระวิชาประวัติศาสตร์ อยู่ในระดับไม่ถึงเกณฑ์ ได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้เพราะชุดการเรียนรู้เป็นสื่อการเรียนการสอนที่ช่วยสร้างความสนใจของนักเรียน ให้เป็นผู้ลงมือ ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ช่วยแก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งยังเป็นการส่งเสริมกิจกรรมการ เรียนการสอนให้น่าสนใจ พัฒนาการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนเป็นการ นำสื่อการเรียนการสอนมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดอีกด้วย ด้วยเหตุผลที่กล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะพัฒนาชุดการ เรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เรื่อง ท้องถิ่นบึงตี้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อใช้เป็น สื่อการเรียนการสอน ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในสาระวิชา ประวัติศาสตร์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เรื่องท้องถิ่นบึงตี้ สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. เพื่อประเมินประสิทธิผลของชุดการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เรื่อง ท้องถิ่น บึงตี้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 - 2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้ทาง ประวัติศาสตร์เรื่อง ท้องถิ่นบึงตี้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 - 2.2 การเห็นคุณค่าในท้องถิ่น ด้วยการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เรื่อง ท้องถิ่นบึงตี้ สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
3. ความคิดเห็นที่นักเรียนมีต่อชุดการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เรื่อง ท้องถิ่น บึงตี้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดการเรียนรู้เรื่อง ท้องถิ่นบึงตี้ นำชุดการเรียนรู้ไปหาค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ซึ่งผู้วิจัยกำหนด ค่าประสิทธิภาพ 80/80 โดยการนำชุดการเรียนรู้ไปหาค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ซึ่งผู้วิจัยกำหนดค่าประสิทธิภาพ 80/80 กับนักเรียนโรงเรียนบ้านบึงตี้ ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในชั้นแบบภาคสนาม (Field Tryout) ไปทดลองใช้กับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนบ้านบึงตี้ ในภาคเรียนที่ 2 นำผลที่ได้มาคำนวณหาประสิทธิภาพ (E_1/E_2) มีค่าเท่ากับ 80.67/82.25 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ แสดงว่ามีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ในการ สอนได้
2. แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้เรื่อง ท้องถิ่นบึงตี้ เป็นแบบปรนัย จำนวน 30 ข้อ ตรวจสอบความ เทียงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00 ได้ค่าความเชื่อมั่น KR-20 เท่ากับ 0.73

3. แบบบันทึกการเห็นคุณค่าในท้องถิ่น ใช้หลังจากนักเรียนได้เรียนชุดการเรียนรู้เรื่อง ท้องถิ่นบึงตี้เสร็จแล้ว เพื่อให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นหลังจากที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเองในการแสดงความรักและเห็นคุณค่าในท้องถิ่นของตนเอง โดยให้นักเรียนตอบคำถามจากแบบบันทึกการเห็นคุณค่าในท้องถิ่น วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกการเห็นคุณค่าในท้องถิ่นใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำข้อมูลที่ได้มาพรรณนาความในด้านความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาท้องถิ่น การเห็นคุณค่าที่มีต่อท้องถิ่นและคนในท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมในการทำประโยชน์ให้กับท้องถิ่น ได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00 โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน คือ 5 4 3 2 1 คะแนนมากไปหาน้อยตามลำดับ

4. แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อชุดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เรื่อง ท้องถิ่นบึงตี้ ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามหลังจากนักเรียนเรียนรู้เรื่อง ท้องถิ่นบึงตี้เสร็จแล้ว จึงนำแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อชุดการเรียนรู้ที่นักเรียนได้ศึกษาเพื่อดูว่านักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรกับชุดการเรียนรู้ที่ได้เรียน โดยนำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คนเพื่อตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เรื่อง ท้องถิ่นบึงตี้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นการศึกษาวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ใช้แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังเรียน (The One Group Pretest – Posttest Design) โดยใช้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนบ้านบึงตี้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำนวน 60 คน เป็นหน่วยการวิเคราะห์ (Unit of Analysis) ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนดำเนินการวิจัยไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนาชุดการเรียนรู้

1. ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และหลักสูตรสถานศึกษา วิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2. ศึกษา แนวคิด ทฤษฎีจาก เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุดการเรียนรู้ และการจัดการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์

3. ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เรื่อง ท้องถิ่นบึงตี้ ในด้านเนื้อหา รูปแบบการจัดกิจกรรม การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลของชุดการเรียนรู้ จากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านบึงตี้ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 60 คนโดยใช้แบบสอบถามความต้องการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

4. ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาชุดการเรียนรู้ ในด้านเนื้อหา รูปแบบการจัดกิจกรรม การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ของชุดการเรียนรู้ จากผู้เชี่ยวชาญ 1 คนและครูผู้สอนวิชาประวัติศาสตร์ 2 คน รวมจำนวนทั้งหมด 3 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง

ตอนที่ 2 พัฒนาและการหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้

1. วิเคราะห์ผลจากการศึกษาข้อมูลขั้นพื้นฐานในขั้นตอนที่ 1 ทุกขั้นตอนเพื่อนำมาเป็น แนวทางในการพัฒนาชุดการเรียนรู้ฉบับร่าง

2. ดำเนินการพัฒนาชุดการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เรื่อง ท้องถิ่นบั้งตี้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ฉบับร่าง โดยมีองค์ประกอบดังนี้ 1) คู่มือครู ประกอบด้วย ปก คำนำ สารบัญ คำชี้แจง วัตถุประสงค์/มาตรฐานและตัวชี้วัด/แผนการจัดการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ (ใบความรู้ ใบกิจกรรม แบบฝึกหัด แบบทดสอบ) เฉลยแบบฝึกหัด เฉลยแบบทดสอบ เกณฑ์การวัดและประเมินผล แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน เมื่อได้องค์ประกอบของชุดการเรียนรู้ฉบับร่าง จึงดำเนินการสร้าง ชุดการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เรื่อง ท้องถิ่นบั้งตี้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ประกอบด้วยชุดการเรียนรู้ ดังนี้ 1) เรื่องบั้งตี้ 2) เรื่องชาติพันธุ์วรรณนา 3) เรื่องสามศาสนายู่ร่วมกันอย่างมีความสุข 4) เรื่องวัฒนธรรมประเพณี และ 5) เรื่องสถานที่สำคัญของชุมชน

ตอนที่ 3 ทดลองใช้ชุดการเรียนรู้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ถึงผู้บริหารโรงเรียนบ้านบั้งตี้ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้ชุดการเรียนรู้

2. ผู้วิจัยนำชุดการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เรื่อง ท้องถิ่นบั้งตี้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนบ้านบั้งตี้ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 30 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561

3. ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 30 คน โดยใช้แบบทดสอบ จำนวน 30 ข้อ

4. ดำเนินการทดลองใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง ท้องถิ่นบั้งตี้ กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 จำนวน 30 คน โดยการจัดการเรียนการสอนตามแผนการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่กำหนดไว้ 5 ขั้นตอน คือ 1) การกำหนดเป้าหมายหรือประเด็นคำถามที่ต้องการศึกษา แสวงหาคำตอบ 2) การค้นหาและรวบรวมหลักฐาน 3) การวิเคราะห์หลักฐาน 4) การสรุปข้อเท็จจริงเพื่อตอบคำถาม และ 5) การนำเสนอเรื่องที่ศึกษาและอธิบายได้อย่างสมเหตุสมผล กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สอนตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ โดยใช้เวลาในการสอน 1 ชั่วโมง / สัปดาห์ เป็นเวลา 19 สัปดาห์ ใช้แบบทดสอบจำนวน 30 ข้อ ที่ได้จากการตรวจสอบความเที่ยงตรงจากผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปใช้ทดสอบจริง และวัดผลการเรียนรู้ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพที่ได้กำหนดไว้ 80/80

5. หลังจากดำเนินการทดลองใช้ชุดการเรียนรู้สิ้นสุดลง ผู้วิจัยทำการทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบฉบับเดียวกับที่ใช้ในการทดสอบก่อนเรียน

ตอนที่ 4 ประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขชุดการเรียนรู้

1. การประเมินผลการเรียนรู้ตามตัวชี้วัด ด้วยการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เรื่องท้องถิ่นบั้งตี้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แล้วนำผลการทดสอบมาหาค่าความต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองใช้ชุดการเรียนรู้

2. แบบบันทึกการเห็นคุณค่าในท้องถิ่น ด้วยการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เรื่อง ท้องถิ่นบั้งตี้ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกการเห็นคุณค่าในท้องถิ่นใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำข้อมูลที่ได้นำพหุคูณความในด้านความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาท้องถิ่น การเห็นคุณค่าที่มีต่อท้องถิ่นและคนในท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมในการทำประโยชน์ให้กับท้องถิ่น

3. การสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการใช้ชุดการเรียนรู้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เรื่อง ท้องถิ่นบั้งตี้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นการวิจัยและพัฒนา สามารถสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาชุดการเรียนรู้เรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เรื่อง ท้องถิ่นบั้งตี้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า การสอบถามผู้เชี่ยวชาญว่ารูปแบบของชุดการเรียนรู้ควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายชัดเจน มีตัวอย่างลักษณะกิจกรรมและศึกษาสถานที่ต่าง ๆ ในชุมชนที่เป็นสถานที่จริง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย และเกิดการเห็นคุณค่าในท้องถิ่น ควรมีเนื้อหาที่ให้ความรู้ มีภาพประกอบและมีสีสันสวยงาม มีแบบทดสอบท้ายบทเรียน มีตัวอย่างให้ศึกษาอย่างหลากหลายเพื่อจะได้ความรู้เพิ่มมากขึ้น ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้เรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เรื่อง ท้องถิ่นบั้งตี้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ชุดการเรียนรู้ประกอบด้วย คู่มือครู ปก คำนำ สารบัญ คำชี้แจง วัตถุประสงค์/มาตรฐานและตัวชี้วัด/แผนการจัดการเรียนรู้ ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ (ใบความรู้ ใบกิจกรรม แบบฝึกหัด แบบทดสอบ) เฉลยแบบฝึกหัด เฉลยแบบทดสอบ เกณฑ์การวัดและประเมินผล แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน โดยชุดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นนี้ประกอบด้วย 5 ชุดการเรียนรู้ ได้แก่ 1) เรื่องบั้งตี้น้ำ 2) เรื่องชาติพันธุ์วรรณนา 3) เรื่องสามศาสนาอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข 4) เรื่องวัฒนธรรมประเพณี และ 5) เรื่องสถานที่สำคัญของชุมชน ชุดการเรียนรู้มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยชุดการเรียนรู้มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.67/82.25 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

2. ผลการทดลองใช้ชุดการเรียนรู้เรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เรื่อง ท้องถิ่นบั้งตี้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้นำชุดการเรียนรู้ไปทดลองใช้กับผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 30 คน ซึ่งใช้ชุดการเรียนรู้ จำนวน 19 ชั่วโมง สอบ 1 ชั่วโมง ผลการทดลอง พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนรู้ด้วยชุดการเรียนรู้ มีทักษะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีความสุขและสนุกสนานกับการเรียนเกิดการเห็นคุณค่าในท้องถิ่นของตนเอง มีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ ชุดการเรียนรู้ที่นำมาทดลองใช้เกิดจากเหตุการณ์ และสถานที่จริงมาใช้ประกอบการเรียนรู้ ผลการประเมินและปรับปรุงชุดการเรียนรู้เรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เรื่อง ท้องถิ่นบั้งตี้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ท้องถิ่นบั้งตี้ หลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เรื่อง ท้องถิ่นบั้งตี้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2.2. การเห็นคุณค่าในท้องถิ่นด้วยการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เรื่อง ท้องถิ่นบั้งตี้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นักเรียนเกิดการเห็นคุณค่าในท้องถิ่นของตนเอง

3. ความคิดเห็นที่นักเรียนมีต่อ ชุดการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เรื่อง ท้องถิ่นบั้งตี้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เรื่อง ท้องถิ่นบ่อนี้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาชุดการเรียนรู้เรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เรื่อง ท้องถิ่นบ่อนี้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการศึกษาด้านเอกสารนโยบายการศึกษา ได้แก่ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาชุดการเรียนรู้ ศึกษาความต้องการและความคิดเห็นในการพัฒนาชุดการเรียนรู้ของนักเรียนและผู้เกี่ยวข้องในการสร้างและพัฒนาชุดการเรียนรู้เรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เรื่อง ท้องถิ่นบ่อนี้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า จะต้องคำนึงถึงความต้องการและความสนใจของนักเรียนเป็นสำคัญ โดยจัดทำขึ้นเพื่อตอบสนองความสามารถของนักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างแท้จริง และปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้คอยให้คำแนะนำช่วยเหลือ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนแต่ละคนมีสติปัญญา ความสามารถในการเรียนรู้แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ซัยยงค์ พรหมวงศ์ (2551: 68) ที่กล่าวว่า การสร้างชุดการเรียนรู้เป็นการนำเอาหลักจิตวิทยามาใช้ในการจัดกิจกรรมที่คำนึงถึงความต้องการของนักเรียนเป็นสำคัญ เพราะนักเรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันในด้านความสามารถ สติปัญญา จึงควรเปิดโอกาสและให้อิสระในการเรียนรู้ตามระดับสติปัญญาของนักเรียน โดยมีครูเป็นผู้คอยให้คำแนะนำปรึกษาช่วยเหลือตามความเหมาะสม และยังสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 24 ที่ว่าการจัดกระบวนการเรียนรู้จะต้องจัดให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของนักเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง และตัวอย่างเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูติมา ศิริวงศ์ (2551: 78-82) ที่กล่าวไว้ว่าการพัฒนาชุดการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัญญา รุ่งเรือง (2551: 65-69) ได้พัฒนาผลการเรียนรู้เรื่อง ภูมิศาสตร์ประเทศไทย โดยใช้วิธีการสอนที่ใช้ชุดการเรียนรู้กับการสอนปกติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และงานวิจัยของ รัฐสุดา สดุดรัก (2551: 63-67) ได้พัฒนาเรื่อง ผลของการใช้การเรียนการสอนชิปปาและวิธีการทางประวัติศาสตร์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยการเรียนการสอนชิปปาและวิธีการทางประวัติศาสตร์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ผลการศึกษาเจตคติต่อกิจกรรมการเรียนการสอนชิปปาและวิธีการทางประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับดี

2. ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพชุดการเรียนรู้เรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เรื่อง ท้องถิ่นบ่อนี้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80.67/82.25 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในการสร้างชุดการเรียนรู้ได้จัดทำอย่างมีระบบขั้นตอน ศึกษาทฤษฎีและการสร้างชุดการเรียนรู้และได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้างชุดการเรียนรู้ จากการศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาชุดการเรียนรู้ และการตอบแบบสอบถามของนักเรียนเรียน พบว่า ชุดการเรียนรู้ที่ต้องการ ควรประกอบด้วย คู่มือครู คู่มือนักเรียน ปก คำนำ สารบัญ คำชี้แจง วัตถุประสงค์/มาตรฐานและตัวชี้วัด/แผนการจัดการเรียนรู้ ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ (ใบความรู้ ใบกิจกรรม แบบฝึกหัด แบบทดสอบ) เฉลยแบบฝึกหัด เฉลยแบบทดสอบ เกณฑ์

การวัดและประเมินผล แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ตัวอย่างกิจกรรมเกี่ยวกับท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและมีความเหมาะสมกับนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กุหลาบ หงส์ทอง (2546: บทคัดย่อ) กล่าวว่า ชุดการเรียนรู้ประกอบด้วย คำนำ วัตถุประสงค์ คู่มือครู คู่มือนักเรียน หนังสืออ่านเพิ่มเติม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ มยุรี เจริญศิริ (2557: 80) ศึกษาการพัฒนาชุดการเรียนรู้และการเคลื่อนที่เพื่อพัฒนาความสามารถในการทำโครงงานวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ชุดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบดังนี้ คู่มือนักเรียน คู่มือครู ปก คำนำ สารบัญ คำชี้แจง วัตถุประสงค์/มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/ใบความรู้ ใบกิจกรรม แบบฝึกหัด แบบทดสอบ เกณฑ์การวัดและประเมินผล และชุดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียน เรียนรู้ด้วยตนเองเป็นสำคัญ โดยให้นักเรียนได้เรียนรู้จากชุดการเรียนรู้โดยมีครูเป็นผู้คอยให้คำแนะนำและช่วยเหลือ เป็นการฝึกให้นักเรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัญญา รุ่งเรือง (2551: 103) ศึกษาการพัฒนาชุดการเรียนรู้ ภูมิศาสตร์ประเทศไทยโดยใช้วิธีการสอนที่ใช้ชุดการเรียนรู้กับวิธีสอนแบบปกติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการหาประสิทธิภาพแบบรายบุคคล (Individual Tryout) ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 81.22/80.26 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 60/60 ที่กำหนดไว้ ผลการหาประสิทธิภาพกลุ่มเล็กหรือกลุ่มย่อย (Small Group Tryout) ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 77.22/75.55 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 70/70 ที่กำหนดไว้ และผลการหาประสิทธิภาพภาคสนาม (Field Tryout) ได้ค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.22/80.26 ซึ่งสูงกว่า เกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ เนื่องจากนักเรียนมีความสนใจและได้ปฏิบัติด้วยตนเอง ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญแล้วนำกลับไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะอย่างมีขั้นตอนจึงทำให้ชุดการเรียนรู้ น่าสนใจและกระตุ้นให้นักเรียนต้องการเรียนรู้และส่งเสริมให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กุหลาบ หงส์ทอง (2546: 167) และสมพิศ กอบจิตติ (2548: 91) กล่าวว่าข้อดีของชุดการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็ว ได้รับความสนใจ ทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น และได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ได้เรียนตามความสามารถและความสนใจของนักเรียน และสอดคล้องกับหลักทฤษฎีของเพียเจต์ (Piaget, อ้างถึงใน กุหลาบ หงส์ทอง 2546: 90) ที่กล่าวว่า “ให้เด็กเป็นผู้แสวงหาความรู้ ค้นคว้าด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้เด็กเป็นผู้กระทำมากที่สุด”

3. ผลการทดลองใช้ชุดการเรียนรู้เรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เรื่อง ท้องถิ่นบึงตี้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนมีความสนใจและตั้งใจในการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของชุดการเรียนรู้ในแต่ละเรื่องได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังสามารถศึกษาค้นคว้าหาความรู้เรื่อง ท้องถิ่นบึงตี้ ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนของตนเองด้วยความสนใจกระตือรือร้น และสนใจในการปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง สนุกกับการที่ได้ศึกษาหาความรู้จากสถานที่จริงที่กำหนดให้ พร้อมทั้งได้ศึกษาหลังจาก การทดลองใช้ชุดการเรียนรู้เสร็จสิ้นทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ชุดการเรียนรู้เรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เรื่อง ท้องถิ่นบึงตี้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทำให้นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้ และศึกษาหาความรู้จากสถานที่จริง ทำให้นักเรียนสนใจ กระตือรือร้นที่จะแสวงหาความรู้ ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัญญา รุ่งเรือง (2551: 104) ผลการทดลองใช้ชุดการเรียนรู้ ภูมิศาสตร์ประเทศไทยโดยใช้วิธีการสอนที่ใช้ชุดการเรียนรู้กับวิธีสอนแบบปกติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความสนใจ และกระตือรือร้นต่อการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมกล้าซักถาม กล้าแสดงออก ร่วมกันแก้ปัญหา และร่วมมือกันในการทำกิจกรรมกลุ่มเป็นอย่างดี การประเมินและ

ปรับปรุงแก้ไขชุดการเรียนรู้ยังสอดคล้องกับ ศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย (2561: 37) ได้กล่าวว่าการเรียนที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลนั้นเกิดจากการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ได้ลงมือทำกิจกรรมอย่างกระตือรือร้น ตื่นตัว ตื่นใจ หรือมีใจจดจ่อ ผูกพัน กับสิ่งที่ทำด้วยตนเอง ครูจึงต้องเป็นผู้วางแผนการเรียนรู้อย่างมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ ประเภทของบรรยากาศ หลักการจัดการบรรยากาศในชั้นเรียน การปกครองชั้นเรียน ตลอดจนการกำหนดวินัยในการอยู่ร่วมกันสอดคล้องกับ ปรีวัฒน์ กุลวิทย์ (2561: 209) พบว่าการสื่อสารสภาพสังคมจากกาพย์พระไชยสุริยาตามแบบจำลองการสื่อสารของ เดวิด เค เบอร์โล มีความสัมพันธ์กันคือ เพื่อเป็นแบบเรียนตัวสะกด และเพื่อวิพากษ์ วิจารณ์ สภาพสังคมสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งสัมพันธ์กับผู้รับสารในยุคสมัยต่าง ๆ จนถึงปัจจุบัน สารประกอบด้วยปัจจัย 3 ประการได้แก่ 1. เนื้อหาของกาพย์พระไชยสุริยา 2. รหัสของสารคือ กลุ่มของสัญลักษณ์ที่ถูกสร้างขึ้น 3. การแสดงสารมีบทบาทประณามพจน์ยังสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2546: ม.ป.ป.) กล่าวว่าจัดการเรียนการสอนในยุคปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพ เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างหลากหลาย สนุกสนานและท้าทาย มีความมั่นใจ ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงจากการเรียนการสอนแบบเดิมที่มีครูเป็นผู้สอน ให้นักเรียนท่องจำ และเรียนอย่างเฉื่อยชา ไม่สามารถทำให้นักเรียนมีลักษณะที่เหมาะสมที่จะอยู่ในสังคมได้ จำเป็นต้องปรับแนวคิดวิธีการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข สร้างสรรค์สังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า และคงสันติสุขได้อย่างสมบูรณ์

4. การประเมินและแก้ไขชุดการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนมีความรู้เรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เรื่อง ท้องถิ่นบั้งตี้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการใช้ชุดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าชุดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็ว มีเนื้อหาที่ใกล้ตัวและเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของนักเรียน ความรู้ที่ได้นั้นมาจากการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากชุดการเรียนรู้ และได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามลำดับขั้นตอนอย่างมีความสุขสนุกสนานกับการเรียนทำให้นักเรียนได้รับประโยชน์และประสบการณ์ตรง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมพร เต็มดี (2545: บทคัดย่อ) ได้พัฒนาชุดการเรียนรู้เรื่อง การอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวในชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี พบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวในชุมชนก่อนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้มีคะแนนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยชุดการเรียนรู้และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวิช ลักษณะสง่า (2556: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการพัฒนาชุดการเรียนรู้เรื่อง หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมการศึกษาท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนมีผลการเรียนรู้ออกมาดีกว่าก่อนและหลังใช้ชุดการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีความสามารถในการศึกษาท้องถิ่นและนักเรียนมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่น โดยนักเรียนเห็นว่าท้องถิ่นมีแหล่งเรียนรู้ให้ศึกษาและมีคนในท้องถิ่นเป็นผู้ให้ความรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ สมพิศ กอบจิตติ (2548: 165) กล่าวว่า การศึกษาจะต้องพัฒนานักเรียนทุกด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยจัดให้นักเรียนเรียนตามความสนใจ ความถนัด และคุณลักษณะของนักเรียน สิ่งที่เรียนควรเป็นประโยชน์สัมพันธ์สอดคล้องกับชีวิตประจำวันและสังคมของนักเรียนให้มากที่สุด บทบาทของครูในปรัชญานี้คือ เตรียมและแนะนำให้คำปรึกษาแก่นักเรียน สนับสนุนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เข้าใจและลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง นักเรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้เมื่อได้ประสบการณ์ตรงและการทำงานร่วมกันซึ่งสอดคล้องกับหลักการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ตรง และจากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้เป็นรายชุด พบว่าชุดการเรียนรู้ ชุดที่ 1 เรื่องบั้งตี้บั้งตี้ นักเรียนได้ความรู้ใน

เรื่องของการเป็นมาของชุมชนของตนเอง และตนเองมาจากชาติพันธุ์ใดทำให้นักเรียนเห็นคุณค่าในตนเอง และต้องถื่นที่อาศัยอยู่ เพราะมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ชุดการเรียนรู้ดังกล่าวจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้นักเรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติกิจกรรมจริง และเนื้อหาเป็นเรื่องเกี่ยวกับตนเอง และตัวอย่างกิจกรรมเป็นเรื่องเกี่ยวกับท้องถิ่นที่ตนเองอาศัยอยู่ว่ามีความเป็นมาอย่างไรซึ่งนักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้มีทักษะและพฤติกรรม เจตคติที่ดีและเกิดการเรียนรู้ที่ดีซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กุหลาบ หงส์ทอง (2546: 92) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ที่นักเรียนต้องปฏิบัติเป็นประจำในชีวิตประจำวันทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเรื่องการเรียนรู้และวิธีการเรียนรู้ของเรื่อง สามศาสนาอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ต่ำที่สุดนั้น เป็นเพราะว่าเนื้อหาอาจยากเกินไปและนักเรียนบางคนก็ไม่สนใจที่จะศึกษาความเป็นมาของศาสนาอื่นที่ตนเองไม่ได้นับถือ จึงทำให้ยากแก่การเข้าใจอีกทั้งระยะเวลาในการเรียนรู้น้อยเกินไปไม่เหมาะสมกับเนื้อหาที่มีมาก จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าชุดอื่นการเรียนรู้อื่น ๆ

ข้อเสนอแนะ

จากการพัฒนาชุดการเรียนรู้เรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ เรื่อง ท้องถิ่นบึงตี้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำชุดการเรียนรู้ไปใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีแนวคิดและข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้คือข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1. ผลการวิจัยพบว่า คำศัพท์และคำพื้นฐานของท้องถิ่นยังไม่ชัดเจน ดังนั้นควรศึกษาคำศัพท์และคำพื้นฐานของท้องถิ่น ที่เป็นภาษาถิ่นหรือพม่าเพิ่มเติม เพราะบางครั้งนักเรียนอาจสอบถามคำพื้นฐานต่าง ๆ ที่นักเรียนเรียนและครูผู้สอนเข้าใจไม่ตรงกัน เช่น ศึกษาจากคนในชุมชนหรือศึกษาจากตำราคำศัพท์เพิ่มเติม

1.2. ผลการวิจัยพบว่า เวลาที่ใช้ในการสอนมีจำนวนจำกัด ดังนั้นควรศึกษาเรื่องเวลาที่ใช้ในการสอน เพราะบางหน่วยการเรียนรู้มีเนื้อหาค่อนข้างมากทำให้ผู้สอนจัดการเรียนการสอนได้ไม่ครบถ้วน

1.3. ผลการวิจัยพบว่า การจัดกลุ่มนักเรียนเพื่อกระตุ้นนักเรียนมีความสนใจมากยิ่งขึ้น ดังนั้นควรมีการจัดกลุ่มทำกิจกรรมบางครั้งควรกำหนดนักเรียนให้มีความเหมาะสมโดยละ เด็กเก่ง เด็กกลาง และเด็กอ่อนให้อยู่ในกลุ่มเดียวกันเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำกิจกรรมร่วมกัน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาชุดการเรียนรู้เรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เรื่อง ท้องถิ่นบึงตี้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เน้นการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนของตนเอง

2.2. ควรศึกษาวิจัยเพื่อสร้างสื่อการเรียนรู้ประเภทอื่น ๆ เช่น สื่อวีดิทัศน์ มัลติมีเดีย หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น เพื่อนำมาใช้ประกอบในชุดการเรียนรู้เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีผลการเรียนรู้ที่สูงขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- Charoensiri, M. (2014). kānsāng chut kān rīanrū rūāng ræng læ kān khluānthī phūā phatthanā khwāmsāmat nai kān khroṅngān witthayāsāt læ chittawitthayā sāt khōṅg nakriān chan matthayommasuksā pī thī sām [The development of learning package on force and motion for enhancing science project ability and scientific mind of ninth grade students] (Master of Education Program in Curriculum and Supervision Department of Curriculum and Instruction Graduate School Silpakorn University).
- Chantriya, P. (2001). panhā kānchātkaṅ rīan kānsōṅ wichā prawattisāt Thai nai radap matthayommasuksā toṅ ton sangkat krom sāmān suksā nai khēt Krung Thēp Mahā Nakhōṅ [The problems of instructional management in Thai history subject in the lower secondary schools under the department of general education Bangkok metropolis] (Master of education a thesis presented to Ramkhamhaeng University).
- Hmong Wong, CH. (2008, April 20). kānsāng chut kānsōṅ [Creating a teaching set]. Retrieved April 20, 2017, from <http://inno-sawake.blogspot.com/2008/07/4.html>.
- Hongthong, K. (2003). kānphatthanā chut kān rīanrū rūāng kotmaī thī kīeokhōṅg kap chumchon samrap nakriān chan matthayommasuksā pī thī sām [The development of learning package toward the community law for ninth grade student] (Master of Education Program in Curriculum and Supervision Department of Curriculum and Instruction Graduate School Silpakorn University).
- Kobjitti, S. (2005). kānphatthanā chut kānrīanrū rūāng kotmaī nā rū nai chīwit pra chāwan dōi chai khōmūn thōṅgthin nakriān chan matthayommasuksā pī thī sām [The development of learning package on the interesting law in daily life by using the local data for ninth grade student] (Master of Education Program in Curriculum and Supervision Department of Curriculum and Instruction Graduate School Silpakorn University).
- Kuanhawech, B. (2002). nawattakam kānsuksā (Phim khrang thi 5) [Educational innovation (5th ed.)]. Bangkok: Srinakharinwirot University Prasarnmit.
- KulaWit, P. (2018). kānsūsān dān saphāp sangkhom chāk kāp phra chai Suriyā [Social communication from Phra Chaisuriya], Journal of Education Silpakorn University, 16(1), 209.
- Luxsanga, T. (2013). kānphatthanā laksūt rāp wichā phoēmtoēm kānsuksā thōṅgthin samrap nakriān chan matthayommasuksā pī thī sī [The development of selective course on local studies for tenth grade students] (Master of Education Program in Curriculum and Supervision Department of Curriculum and Instruction Graduate School Silpakorn University).

- Nillapun, M. (2008). withī wichai thāng phruttikam sāt læ sangkhommasāt (Phim khrang thi 3) [Behavioral and social science research methods (3th ed.)]. Nakhon Pathom: Promotion Project Production of textbooks and teaching materials Faculty of Education Silpakorn University.
- Niti Khet Preecha, C. (2006). theknik withikān sōn prawattisāt [Techniques for teaching history] Bangkok: Chulalongkorn Publishing University.
- PhongsriPhian, W. (2000). wārasān mahāwitthayaīlai silapakōn rūāng sathānaphāp kānsuksā prawatsātsukhothai PhoṛSōṛ sōngphanhāroṛsippæēt - sōngphanhāroṛsāmsipkāo [Journal of Silpakorn University on the status of Sukhothai historical education 1975-1996]. Silpakorn University.
- Rachbanthitysthan. (1999). photchānānukrom chabap rāchabanthittayasathān PhoṛSōṛ sōngphanhāroṛsīsipsōng [The Royal Institute Dictionary, 1999]. Bangkok: Nanmee Book Publishing.
- Rungruang, P. (2008). kānsuksā phonkān rianrū rūāng phūmisāt prathēt Thai doī chai withikān sōn thī chai chut kān rianrū kap withī sōn bæp pakati samrap nakriān chan matthayommasuksā pī thī ha [A study of learning outcome in geography of thailand by using learning package and conventional method of mathayomsuksa 5] (Master of Education Program in Curriculum and Supervision Department of Curriculum and Instruction Graduate School Silpakorn University).
- Sannakngan khan krrmkar kar prathm suksa hang chat. (2003). nāo damnoēn kān khōng sathān suksā phūā čhat kitchakam soēm prasopkān phatthanā khunnaphāp phāinai sathān suksā [School operation guidelines To organize extra activities Quality development experience in educational institutions]. Bangkok: Organization printing, receiving goods and packages.
- Siriwong, CH. (2007). kānčhatkān rianrū doī chai læng rianrū nai chumchon duāi withikān thāng prawattisāt læ lakthān thāng prawattisāt samrap nakriān chan matthayommasuksā pī thī nung [The Conduct of Learning by Means of Community Learning Sources through a Historical Method and Historical Evidence] (The Degree of Master of Education program in Curriculum and Instruction Graduate School Rajabhat Institute Songkhla).
- Sudruk, R. (2008). phonkānchai kān rianrū kāsōn sip pā læ withikān thāng prawattisāt nai klum sārā kān rianrū sangkhom suksā sātsanā læ watthanatham khōng nakriān chan prathomsuksā pī thī sī [The results of using Zippa teaching and historical methods In the social learning group Study religion and culture of grade 4 students] (Master of Education Program in Curriculum and Supervision Department of Curriculum and Instruction In Curriculum and Instruction Udon Thani Rajabhat University).

- Temdee, A. (2002). kān 'anurak læng thōngthiēo nai chumchon samrap nakriān chan prathomsuksā nai 'amphœ suānphung chāngwat rāt buri [The development of learning packages on the conservation of tourism places in the community for primary school students suanphung district ratchaburi province] (Master of Education Program in Curriculum and Supervision Department of Curriculum and Instruction Graduate School Silpakorn University).
- Vanichwatanavorachai, S. (2018). kānbōrihān chāt kān chan riān [Classroom management], Journal of Education, Silpakorn University. 16(1), 37.
- Wongyai, W. (2011). kānphatthana laksūt radap 'udomsuksā [Higher education curriculum development]. Bangkok: R & Print.
- Hully, Kathy S. (1988). An Instruction Package Integration Science and Studies Instruction at The Fifth Grade Level Abstract from Pro-QUEST File : dissertation Abstract Item9842381.